

EEN NOODKREET. — In een brief uit Praag in de *Zeitschr. f. ärztl. Fortb.* wordt de toestand van ons beroep in de oorlogslanden op de volgende wijze geschetst: „Wij leven in een tijd, dat de karrevoerders 50 mark per dag verdienen en de heeren doodgravers weigeren, een schop in de hand te nemen, vóódat men hun een briefje van 100 kronen heeft overhandigd. De arbeiders met den geest hebben de aansluiting gemist. Zij hielden zich voor den middenstand en waren toch maar fatsoenlijke proletariërs, afhankelijk van de ijzeren loonwet. En nu de groote betaaldag voor het georganiseerde proletariaat schijnt gekomen te zijn, blijven zij buiten staan.... vraagt dien karreman maar, of hij bijv. met een arts wil ruilen!....

Het geneeskundig beroep schijnt zich te zullen proletariseeren. In andere geestesberoepen moge de maatschappelijke ondergang alleen de betrokken personen raken — *de ondergang van den arts kan een ongehoord maatschappelijk ongeluk worden.* Hiervoor mag de gemeenschap niet onverschillig zijn, vooral die, welke thans de gezaghebbende schijnt te worden, de socialistische. Het lichamelijke en geestelijke arbeidsvermogen is de eenige voortbrengende kracht van het arbeidende volk; het uitsluitende kapitaal van den arbeider. En hoe staat het daarmede na dezen vervloekten oorlog? Vóór den oorlog was er betrekkelijk weinig syphilis in Boheme, nu is deze ziekte overal verspreid. Men weet, wat dit voor de komende geslachten beteekent. De tering waart rond — de zenuwen der menschen zijn vernield. De lichamelijke en geestelijke kracht der arbeiders is uitgeput. Wie *die* herstelt, is hun sterkste steun in den strijd om het bestaan. *Dit moeten allen bedenken, wien het aangaat; en het gaat allen aan*”.

Practische menschen zijn ook in vredeslanden al lang overtuigd, dat de geneeskundige stand geproletariseerd is, en zij vinden dat heel prettig, en gedragen zich ook naar die overtuiging. De Algemeene Noord-Hollandsche Maatschappij van Levensverzekering te Haarlem schrijft aan een collega, dat haar tarief voor keuringen bedraagt voor alle posten volksverzekeringen *f* 1.50; voor posten levensverzekering tot *f* 1000 *f* 2.50 en voor hogere posten *f* 5.—. „Indien u echter gewoon zijt meer voor dergelijke keuringen te rekenen, gelieve u ons even te melden, hoeveel u dan voor de keuring ten name X. (post van *f* 500.—) wenscht te ontvangen. Wij zullen ons dan haasten het u nog toekomende te zenden, *doch kunnen u wel mededeelen, dat het de laatste keuring is, welke u voor onze Maatschappij verricht hebt*”.

Weten de artsen, die, door onder de markt te werken, zulke onbeschaamdheden *uitlokken*, wel, dat *iedere* doodarme werkman in zulk een geval liever zijn geheele bestaan op het spel zet, dan van zulk een werkgever schandloon te ontvangen?

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ONZE MAATSCHAPPIJ.

I.

Wanneer ik de namen lees onder het ons toegezonden schrijven van prof. B. J. KOUWER en anderen, dan zie ik daaruit, dat een groep niet-rechtstreeks belanghebbenden, de kern van onze Maatschappij, zich wil onttrekken aan haar taak de stoffelijke belangen van haar medeleden te behartigen en in goede banen te leiden. Dit vind ik jammer, daar twee (of meer!) vakorganisaties buiten de Maatschappij niet kunnen bloeien en de richting van den vakstrijd dan zeker naar omlaag voert. De vakstrijd, de stoffelijke belangen van de leden, behoeft de Maatschappij niet naar beneden te halen en de mannen, hierboven genoemd, zijn, daar zij niet-rechtstreeks belanghebbenden en dus onpartijdig zijn, juist de meest geschikt om de stoffelijke belangen in ideale banen te leiden. Een herstel van de Maatschappij in den ouden vorm is niet mogelijk, maar zou, door de veranderde tijdsomstandigheden, ook niet goed zijn, want de behartiging van de stoffelijke belangen der leden behoort in den tegenwoordigen tijd wel degelijk een onderdeel van de Maatschappij te zijn, al behoort zij niet op den voorgrond te treden. Wij kunnen onze Maatschappij wel scheuren en verdeelen, maar laat de kern

van de Maatschappij daartoe niet medewerken. Door samenwerking moet mogelijk zijn een opbloeien, ook van de ideale belangen, maar niet door loslating van elkaars belangen.

Leeuwarden, 12 Februari 1919.

D. A. DE GROOT.

II.

Voor ieder, die geen vreemdeling is in Jeruzalem, zal het wel duidelijk zijn, dat de besluiten, genomen in de buitengewone algemeene vergadering, gehouden te Utrecht, niet de zoozeer verlangde rust en vrede in onze Maatschappij hebben gebracht. Kon nu maar, naar waarheid beweerd worden, dat die besluiten genomen zijn, overeenkomstig de wenschen van de groote meerderheid der leden, maar dat is m. i. in de verste verte niet het geval, n'en déplaise de verzekering van collega VAN BRUGGEN in het nummer van 8 Febr. j.l. Een toevallige meerderheid, in een lang niet voltallige vergadering, heeft onder den druk van een groep leden, die telkens met uitreden dreigden, als het niet naar hun zin dreigde te gaan, de nu gevallen besluiten genomen en wel nadat ongeveer acht maanden tevoren, een vergadering, bestaande uit voor een goed deel dezelfde afgevaardigden, soortgelijke voorstellen met overweldigende meerderheid had verworpen. Degenen, die de nu genomen besluiten als het ware hebben afgedwongen, waren zóó weinig zeker van hun zaak, dat zij een referendum niet aandurfd en een voorstel daartoe eenvoudig afstemden. Daarom juich ik het toe en acht het zeer zeker noodzakelijk, dat nogmaals pogingen worden gedaan, om de werkelijke meening van zooveel mogelijk leden onzer Maatschappij te leeren kennen en met aandrang roep ik allen collegae toe: laat nu eens lauwheid en laksheid varen en tracht u een denkbeeld te vormen, omtrent wat er op dit oogenblik in de Maatschappij omgaat, om daarna eens blijk te geven van uw goed gefundeerde meening. Dan alleen komen wij werkelijk uit het moeras. Overweegt goed of het aanzien onzer Maatschappij ermee kan gebaat zijn, als zes vakorganisatoren in het hoofdbestuur een overwegende rol gaan spelen, waardoor de keus voor de overige plaatsen toch noodzakelijkerwijze zeer moet worden beperkt. Geeft u ook eens rekenschap van de wijze, waarop door de afdeling Groningen getracht wordt stemming te maken om den hoofdbestuurder-secretaris op een fatsoenlijke wijze aan den dijk te zetten, en helpt dan, als gij tot de slotsom zijt gekomen, dat gij het met deze dingen niet eens zijt, een handje, om ze te keeren. Gij kunt dat doen door te helpen bevorderen, dat in het nieuwe hoofdbestuur mannen worden gekozen, die de Maatschappij willen leiden in den zin, als door collega BURGER is aangegeven in het nummer van 8 Februari.

Boskoop, 14 Febr. 1919.

H. VAN DER TAK.

III.

Het schijnt mij gewenscht op te komen tegen den toon, dien het stuk van prof. KOUWER in tegenstelling met de overige ingezonden stukken ademt. Laten wij toch niet vergeten, dat de specialisten (die ook al weer niet allen precies dezelfde meening toegedaan zijn) en algemeen-geneeskundigen, hoogleeraren en ambtenaren allen den bloei en het aanzien van den geneeskundigen stand wenschen. Dit is het, wat ons verbindt. En nu mag een enkeling van alle groepen persoonlijke motieven van eerzuchtigen of geldelijken aard hebben, de hoofdtoon, dien ik bij allen vernomen heb, is niet het egoïsme, dat prof. KOUWER aan de specialisten verwijt. Wantrouwen in de organisatie van ziekenfondsgeneesheeren heb ik nooit bespeurd; wèl waren de specialisten zich bewust, dat hun belangen zich niet steeds dekten met die der ziekenfondshuisdokters. Het is echter zeer goed mogelijk gebleken dezen belangenstrijd op een behoorlijke wijze te voeren. Ik heb nu al langen tijd in Rotterdam kunnen waarnemen, dat op de meest aangename wijze de verschillende groepen van artsen kunnen samenwerken.

Tot voorzichtigheid tegenover de Maatschappij en het hoofdbestuur hebben wij redenen te over, zooals ook in de laatste maanden is gebleken. Toen de C. V.-voor-